

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 21.12.2010
COM(2010) 785 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**par pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa sanitārās un fitosanitārās kontroles
efektivitāti un saskaņotību**

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa sanitārās un fitosanitārās kontroles efektivitāti un saskaņotību

SATURS

1.	IEVADS	3
1.1.	Pieprasījums pēc importa	3
1.2.	Eiropas Savienības loma	4
1.3.	Saskaņotas, uz riskiem balstītas kontroles piemērošana	4
1.4.	Eiropa kā globāls dalībnieks	5
2.	PAŠREIZĒJĀS IMPORTA KONTROLES PĀRSKATS	5
2.1.	Tiesiskais pamats	5
2.2.	Dažādi produkti, dažādi riski	6
2.3.	Kā tas viss darbojas?	9
3.	PASĀKUMI IMPORTA KONTROLES EFEKTIVITĀTES NODROŠINĀŠANAI. 8	
3.1.	Pārbaudes, riska novērtējums un informācijas sistēmas	8
3.2.	Daudzpusēji un divpusēji nolīgumi.....	9
3.3.	Mācības	10
3.4.	Koordinācija un paziņošana	10
3.5.	Atbilstošas atbildes sniegšana	10
4.	JAUNĀKIE UN POTENCIĀLIE AKTUĀLIE JAUTĀJUMI	11
4.1.	SFS pasākumu pieaugošais nozīmīgums	11
4.2.	Problēmas	11
4.3.	Viedākas pieejas.....	11
5.	PASĀKUMI PĀRTIKAS, BARĪBAS, DZĪVNIEKU UN AUGU IMPORTA KONTROLES TURPMĀKAI UZLABOŠANAI UN NOSTIPRINĀŠANAI.....	12
5.1.	Uzlabojumi tiesību aktos.....	12
5.2.	Ar tiesību aktiem nesaistīti uzlabojumi.....	14
5.3.	Resursu optimāla izmantošana.....	14
6.	SECINĀJUMI.....	14

1. IEVADS

Padome 2008. gada decembrī aicināja Komisiju līdz 2010. gada beigām iesniegt Padomei un Parlamentam ziņojumu par importētas pārtikas, barības, dzīvnieku un augu sanitārās un fitosanitārās kontroles efektivitāti un saskaņotību, lai turpinātu labi funkcionējošu Kopienas importa sistēmu, kā arī vajadzības gadījumā iesniegt priekšlikumus¹.

Turpmāk sniegtais ziņojums ir atbilde uz šo aicinājumu. Ar šo ziņojumu tiek apliecināts, ka pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa sanitārās un fitosanitārās kontroles mērķis ir nodrošināt, lai šis imports būtu galvenokārt drošs.

Cita veida debates importa jomā ir saistītas ar konkurētspējas jautājumiem. Šīs debates ir vērstas uz ražošanas izmaksu atšķirībām starp ES un trešām valstīm, piemēram, zemes, darbaspēka un kapitāla izmaksām, un patērētāju izvēli, kas ietekmē pirkšanas lēmumus, pamatojoties uz tādiem faktoriem kā cena, pieejamība, kvalitāte un kultūras īpatnības. Tā kā šī ziņojuma piemērošanas joma neietver minētās debates, turpmāk sniegtā analīze ir vērsta tikai uz pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa sanitārās un fitosanitārās kontroles efektivitāti un saskaņotību, kā to prasījusi Padome.

1.1. Pieprasījums pēc importa

Eiropas Savienība (ES) ir pasaulē lielākā pārtikas un barības importētāja; importa vērtība laikā no 2007. līdz 2009. gadam bija EUR 85 miljardi².

Lai gan ES sevi pietiekami nodrošina ar lielāko daļu pārtikas produktu, tai ir jāimportē atsevišķas preces, jo ES tās ražo maz vai neražo vispār, piemēram, tēju, kafiju vai garšvielas, vai arī tāpēc, ka ES produkcija nesedz pieprasījumu, kā tas ir attiecībā uz zivīm un barību. Patērētāji arvien biežāk pieprasa produktu plašāku klāstu, un uzņēmumiem ir jāimportē izejvielas. Ar šīm izejvielām lielākoties tiek apgādāta ES pārtikas apstrādes nozare, kas turpina ražot preces ar augstu vērtību vietējam patēriņam vai eksportam uz trešām valstīm.

Pārtikas nozarei kā Eiropas lielākajam ražošanas sektoram, kura kopējais gada apgrozījums ir EUR 900 miljardi un kurā nodarbināti vairāk nekā 4 miljoni cilvēku, ir centrāla loma ES labklājības nodrošināšanā³. Lai tā varētu saglabāt savu vadošo pozīciju, tai jāspēj paļauties uz ieguldījumu no visas pasaules⁴. Tāpat arī, lai šī nozare varētu saglabāt savu konkurētspēju un baudītu Eiropas patērētāju uzticību, tai ir nepieciešams, lai ES būtu spēkā pārtikas standarti.

Kaut arī pieprasījuma avotu ir daudz, lauksaimniecības produktu kopējais imports veido tikai nelielu daļu no kopējā patēriņa un produkcijas Eiropā. ES importē lielus barības, kafijas, tropisko augļu un kakao apjomus, turpretī tādu

¹ Padomes Secinājumi par importētu lauksaimniecības un lauksaimniecības pārtikas produktu nekaitīgumu un atbilstību Kopienas noteikumiem, Lauksaimniecības un zivsaimniecības padomes 2917. sanāksme Briselē 2008. gada 18. un 19. decembrī — 17169/08 ADD 1.

² Lauksaimniecības un lauku attīstības ĢD, *Monitoring Agri-trade Policy*, Nr. 01–10, 2010. gada jūnijs.

³ Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāts.

⁴ COM(2010) 612, Tirdzniecība, izaugsme un pasaules norises;
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/november/tradoc_146955.pdf.

dzīvnieku izcelsmes produktu kā gaļas un piena imports ir ļoti mazs. Imports 2008. gadā pārsniedza eksportu par EUR 7 miljardiem, savukārt 2009. gadā šis apjoms bija krities līdz tikai EUR 2,5 miljardiem, ņemot vērā finanšu un ekonomikas krīzes ietekmi gan uz ES importa vērtību, gan apjomu⁵.

Neraugoties uz pasaules tirdzniecības palēnināšanos, kas bija vērojama pēc globālās lejupslīdes 2008. gadā, lauksaimniecības preču tirdzniecībā iepriekšējos gados ir notikusi strauja izaugsme⁶. Attiecīgi lielāka uzmanība ir pievērsta ar šādu tirdzniecību saistītajiem riskiem, ņemot vērā potenciālos draudus cilvēku, dzīvnieku vai augu veselībai. Ja šādus riskus nepārbauda, var rasties tirdzniecības pārtraukumi, kā rezultātā vienas dienas laikā var izzust miljardus euro vērti tirgi, un tas var būt būtisks pārbaudījums patērētāju uzticībai pārtikas produktu tirgiem un valdību spējai tos pārvaldīt.

1.2. Eiropas Savienības loma

Svarīgi ir nodrošināt, lai visa tirgū esošā pārtika būtu nekaitīga. Tas vienlīdz attiecas gan uz importu, gan uz pārtiku, barību, dzīvniekiem un augiem, ko ražo, audzē un kultivē Eiropā. Importa kontrole nodrošina, ka importētie produkti atbilst ES tiesību aktiem tādā pašā mērā kā Eiropā ražotie produkti. Pamatprincips: visiem pārtikas produktiem ES tirgū jābūt nekaitīgiem neatkarīgi no to izcelsmes.

ES ir izstrādājusi visaptverošu tiesību aktu kopumu, kura pamatā ir vajadzība pēc saskaņotas un uz risku balstītas pieejas, lai jebkurā brīdī identificētu draudus, kas saistīti ar konkrēta produkta importu no trešas valsts. Tiklīdz ir veikts risku novērtējums, ir iespējams noteikt nosacījumus, ar kādiem šādu produktu var importēt. Tad, savukārt, ir iespējams noskaidrot, kāda kontrole ir jāievieš. Pašlaik tikai ierobežotam augsta riska produktu skaitam piemēro vienotus importa nosacījumus un aspektus, pamatojoties uz minēto tiesību aktu kopumu.

Ņemot vērā, ka riski pastāvīgi attīstās, importa nosacījumi laika gaitā mainās, un tāpēc attiecīgi mainās arī piemērojamā kontrole. ES pārvalda šīs izmaiņas, izmantojot savu spēju veikt atbilstošu riska novērtējumu un pārvaldību, saskaņotu pieeju attiecībā uz kontroli un piemērojot skaidrus un saskaņotus tiesību aktus. Tādējādi ES kopā ar dalībvalstīm nodrošina gan savas kontroles saskaņotību, gan efektivitāti.

1.3. Saskaņotas, uz riskiem balstītas kontroles piemērošana

Riskus, ko varētu radīt importētās preces, novērtē, pamatojoties uz šāda importa radīto apdraudējumu cilvēku, dzīvnieku un augu veselībai, — jo augstāks ir riska līmenis, jo stingrāki ir nosacījumi šo preču importam ES un attiecīgi augstāks ir arī kontroles līmenis.

Importa nosacījumus nosaka, pamatojoties uz katra produkta risku klasifikāciju, noteiktā brīdī ņemot vērā dažādus faktoros. Tie ir šādi: informācija par slimību uzliesmojumiem, tirdzniecības dati, nedrošu vai neatbilstošu produktu aizturēšana un zinātniski dati. Informāciju par garantijām, ko piedāvā trešā valstī

⁵ Turpat.

⁶ Turpat. Lauksaimniecības produktu tirdzniecība visā pasaulē 2007. un 2008. gadā palielinājās par 21–25 %.

izveidota kontroles sistēma, tostarp piemērojamie tiesību akti un drošuma standarti, apkopo arī no tirdzniecības partneriem. Turklāt tiek veiktas pārbaudes gan dalībvalstīs, gan trešās valstīs, lai novērtētu, ar kādiem līdzekļiem tās veic atbilstošu kontroli. Nopietnu slimību uzliesmojumu gadījumā vai ja mainās riska līmenis, tiek pieņemts lēmums par konkrētiem drošības pasākumiem, kas vajadzīgi importēšanas posmā.

Dalībvalstis veic kontroli, kuras mērķis ir pārliecināties, ka tiek ievērots plašais to noteikumu kopums, kuri reglamentē pārtikas apriti, augu veselību un dzīvnieku veselību. Lai gan lielais vairums ES importa nerada ievērojamu apdraudējumu veselībai, ir daudz produktu, attiecībā uz kuriem ir ieviesta ES līmeņa īpaša, saskaņota kontrole. Tas nozīmē, ka pirms šo preču importēšanas Eiropas Savienībā ir jāveic sanitārā kontrole.

1.4. Eiropa kā globāls dalībnieks

Veids, kādā ES piemēro savu SFS režīmu, nosaka, ciklā tā ir spējīga saglabāt atvērtu, uz zinātni balstītu pieeju attiecībā uz dzīvnieku un augu veselību un pārtikas nekaitīgumu globālā mērogā. ES ieviestā kontrole ir saderīga ar standartiem, ko noteikušas starptautiskās standartizācijas organizācijas, kuras darbojas pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku un augu veselības jomā, proti, Pārtikas kodeksa komisija, Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija (*OIE*) un Starptautiskā Augu aizsardzības konvencija (*IPPC*), kā to paredz Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgums par sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu (SFS nolīgums).

Lai gan valdības drīkst veikt papildu sanitāros un fitosanitāros pasākumus, kas vajadzīgi cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības vai veselības aizsardzībai, tie ir pieļaujami tikai tad, ja var pierādīt, ka tie ir balstīti uz zinātni, ir samērīgi un nav diskriminējoši. ES kā viena no pasaulē lielākajām pārtikas un barības tirgotājām ir apņēmusies pildīt savas starptautiskās saistības. ES arī apzinās, ka tās prasības bieži vien ir kā etalons starptautiskajai tirdzniecībai un būtiski ietekmē jaunattīstības valstis, no kurām daudzas ir īpaši atkarīgas no piekļuves Eiropas tirgiem.

2. PAŠREIZĒJĀS IMPORTA KONTROLES PĀRSKATS

2.1. Tiesiskais pamats

Pārtikas nekaitīguma prasības ir ietvertas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002, kas plašāk zināma kā Pārtikas likums. Minētā regula nosaka, ka ES pārtikas nekaitīguma politikai ir jānodrošina brīva aprīte iekšējā tirgū, jācenšas sasniegt augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni, jākāļpo patērētāju interesēm un jānodrošina, ka Eiropas Savienībā importētā pārtika un barība atbilst prasībām, kas spēj nodrošināt līdzvērtīgas garantijas attiecībā uz nekaitīgumu.

Pārtikas likumu papildina Regula (EK) Nr. 882/2004, kas plašāk zināma kā Pārtikas un barības oficiālās kontroles regula. Tajā noteikta vispārējā sistēma oficiālajai kontrolei, ko veic valstu kompetentās iestādes dalībvalstīs un Komisija, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem pārtikas un barības jomā, dzīvnieku veselības un labturības noteikumiem un — zināmā mērā — augu veselības noteikumiem.

Jo īpaši attiecībā uz importētiem produktiem Pārtikas un barības oficiālās kontroles regula nosaka vispārējos principus, pamatojoties uz kuriem tiek noteikti importa nosacījumi, atzīta līdzvērtība⁷, apstiprināta pirmseksporta kontrole, ko veic trešo valstu kompetentās iestādes, un tiek atzīts, ka atsevišķām precēm var būt vajadzīga īpaša kontrole pirms to ieviešanas Eiropas Savienības teritorijā. Tajā Komisijai uzticēti arī konkrēti pienākumi saistībā ar atbilstošas informācijas apkopošanu no tirdzniecības partneriem un tiesības veikt pārbaudes trešās valstīs. Katru gadu Komisija ziņo Padomei un Eiropas Parlamentam par oficiālās kontroles vispārējo darbību dalībvalstīs attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku veselību, dzīvnieku labturību un augu veselību.

Sīki izstrādātus noteikumus, kas reglamentē importu, paredz arī plašs nozaru tiesību aktu kopums tādās jomās kā augu veselība, sēklas, zoonozes, dzīvnieku slimību kontrole un apkarošana, dzīvnieku blakusprodukti, pārtikas un barības higiēna, ģenētiski modificēta pārtika un barība, atlikumi un piesārņotāji, pesticīdi, piedevas, uzturvielas, diētiskie pārtikas produkti, minerālūdeņi, jauni pārtikas produkti, materiāli, kas nonāk saskarē ar pārtiku, un daudzās citās jomās.

2.2. Dažādi produkti, dažādi riski

Dažādas preces rada dažādus riskus, un tāpēc tām piemēro konkrētus importa nosacījumus un kontroli.

2.2.1. Dzīvi dzīvnieki un dzīvnieku izcelsmes produkti (piemēram, gaļa, olas un zivis), kā arī dzīvnieku produkti, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam (piemēram, sperma un embriji), tiek uzskatīti par tādiem, kas rada augstu risku, jo tie var būt vektori slimību pārnesšanai gan uz lauksaimniecības dzīvniekiem, gan cilvēkiem. Draudi dzīvnieku veselībai ir īpaši satraucoši, ņemot vērā slimību izplatības kaitīgo ietekmi uz Eiropas lauksaimniecības dzīvnieku produkciju.

Dzīvus dzīvniekus un dzīvnieku produktus var ievest Eiropas Savienībā tikai caur apstiprinātiem robežkontroles punktiem (RKP) saskaņā ar stingri saskaņotiem importa nosacījumiem. Tas nozīmē, ka šiem produktiem jābūt importētiem no apstiprinātām trešām valstīm, apstiprinātām vai reģistrētām iestādēm un ka sūtījumiem pievienotajā veterinārajā sertifikātā jābūt eksportētājvalsts kompetentās iestādes pārstāvja parakstam, kā arī norādītai sīkai informācijai par produktu ietekmi uz sabiedrības un dzīvnieku veselības stāvokli un to atbilstību ES importa prasībām. Ja notiek nopietns dzīvnieku slimības uzliesmojums trešā valstī, var tikt noteikti importa ierobežojumi, lai nepieļautu slimības ievazāšanu ES.

Saņemot preces, RKP personālam ir jāveic obligātā kontrole, tostarp dokumentāras, identitātes un fiziskas pārbaudes, lai pārlicinātos, ka preces atbilst to aprakstam un ES importa nosacījumiem. Fiziskas pārbaudes vienmēr jāveic dzīvu dzīvnieku gadījumā, tomēr to apjomu var samazināt attiecībā uz dzīvnieku produktiem, ja tie atbilst saskaņotajiem importa nosacījumiem un ja ir noslēgti veterinārie nolīgumi, kas pierāda,

⁷ “Līdzvērtība” nozīmē, ka kontroles sistēmu, ko piemēro attiecīgā trešā valsts, ES ir atzinusi par līdzvērtīgu savai.

ka konkrētā trešā valsts var piedāvāt tādu pašu vai līdzvērtīgu drošuma līmeni kā ES. Fiziskās pārbaudes daļa var būt arī mērķtiecīgas analītiskās pārbaudes ar noteiktu intervālu.

Tiklīdz sūtījums ir veiksmīgi izturējis šīs pārbaudes, tiek izdots Kopējais veterinārais ieviešanas dokuments (KVID), kas ļauj preces laist brīvā apgrozībā. Notiek cieša sadarbība starp veterinārajām un muitas iestādēm, kas neļauj laist tirgū dzīvniekus vai dzīvnieku produktus, ja un kamēr nav izdots KVID.

2.2.2. Uzska, ka arī importēti dzīvi augi vai augu produkti rada augstu risku, jo ES teritorijā tiek ievazāti jauni kaitēkļi un augu slimības, kam var būt postoša ietekme uz laukaugiem un dabisko vidi. Pirms tos atļauj ievest Eiropas Savienībā, visiem dzīvajiem augiem un atsevišķiem augu produktiem jābūt nosūtītiem kopā ar oficiālu fitosanitāro apliecību, ko izdevusi attiecīgās trešās valsts kompetentā iestāde atbilstoši Starptautiskajā Augu aizsardzības konvencijā noteiktajam paraugam.

Augu veselības pārbaudes, ko veido dokumentārās, identitātes un fiziskās pārbaudes, veic visiem augu un reglamentētu augu produktu sūtījumiem apstiprinātā ieviešanas punktā. Valsts iestādes īpašos apstākļos var noteikt izņēmumu, kas ļauj veikt fiziskās pārbaudes galamērķī, ieskaitot preču apriti muitas uzraudzībā. Muitas iestādes neļauj ievest augus un reglamentētus augu produktus, ja nav iesniegts pierādījums, ka ir veiktas attiecīgās fitosanitārās pārbaudes un tajās ir gūti apmierinoši rezultāti.

2.2.3. Konkrētiem pārtikas produktiem un barībai, kas nav dzīvnieku izcelsmes pārtika un barība un attiecībā uz kuru ir identificēts zināms vai potenciāls risks, veic arī obligāto pirmsimporta kontroli izraudzītās ieviešanas vietās (IIV). Šie produkti var būt rieksti un atsevišķi augļi vai dārzeņi. Preces, attiecībā uz kurām ir veicama kontrole, nosaka, pamatojoties uz jaunāko pieejamo informāciju par produkta riska profilu. Šo preču sarakstu un piemērojamās kontroles līmeņus pārskata reizi ceturksnī. Tāpat kā dzīvniekiem un dzīvnieku produktiem, arī šādām precēm veic obligātās pārbaudes uz robežas, un šādas preces var laist brīvā apgrozībā Eiropas Savienībā tikai ar nosacījumu, ka veiktās kontroles rezultāts ir labvēlīgs.

2.2.4. Lielāko daļu pārtikas aprītē esošo produktu uzskata par tādiem, kas nerada būtisku risku sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselībai. Pie šīs kategorijas pieder daudzi tā dēvētie ilgi glabājamie produkti (konservēti, apstrādāti, žāvēti u. c. produkti), kombinētie produkti un daudzi augļi un dārzeņi. Šādos gadījumos importa kontroli veic dalībvalstis, pamatojoties uz saviem daudzgadu kontroles plāniem un ņemot vērā dalībvalstu identificēto potenciālo risku.

2.3. Kā tas viss darbojas?

Trešām valstīm, kas vēlas eksportēt produktus, kurus uzskata par tādiem, kas rada risku ES, ir jāatbilst stingrām prasībām, pirms tās var uzskatīt par tiesīgām veikt šādu eksportu. Minētās prasības var būt atsevišķu vai visu šādu prasību kombinācija:

- oficiāli iesniegts rakstisks pieteikums par eksportēšanu uz ES;

- trešas valsts dzīvnieku, augu un sabiedrības veselības stāvokļa, tostarp attiecīgo tiesību aktu, kontroles sistēmu, slimību uzraudzības pasākumu un laboratoriju, pārbaude;
- tādu sanitāro vai fitosanitāro apliecību iesniegšana, kuras apliecina, ka eksportam paredzētie produkti atbilst ES prasībām;
- to uzņēmumu apstiprināšana, kuri vēlas eksportēt uz ES, apliecinot, ka tie atbilst attiecīgajām Eiropas Savienības prasībām, jo īpaši dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku produktu gadījumā;
- uzraudzības plāna iesniegšana un apstiprināšana attiecībā uz ES aizliegtu vai ierobežotu vielu atlikumiem.

Dažu augsta riska produktu gadījumā obligāti ir pārbaudītu apmeklējumi, lai pārliecinātos par produktu atbilstību ES tiesību aktiem. Ja ir ieviesti importa nosacījumi un trešā valsts tos ir apmierinoši izpildījusi vai ja var būt noteikti pirmseksporta uzskaites pienākumi vai pārbaudes, pirms tiek atļauts imports no šādas trešās valsts, jāpieņem oficiāls Komisijas lēmums, apspriežoties ar dalībvalstīm.

Pēc apstiprināšanas tad tiek regulāri novērtēta atbilstība Komisijas veiktās pārbaudēs un attiecīgi pārbaudēs, ko veic dalībvalstis.

3. PASĀKUMI IMPORTA KONTROLES EFEKTIVITĀTES NODROŠINĀŠANAI

3.1. Pārbaudes, riska novērtējums un informācijas sistēmas

3.1.1. Komisijas Veselības un patērētāju ĢD pārbaudes dienests — Pārtikas un veterinārais birojs (PVB) — veic pārbaudes gan dalībvalstīs, gan trešās valstīs, lai nodrošinātu ES tiesību aktu ievērošanu. Tas veic šīs pārbaudes, pamatojoties uz gada plānu un apvienojot savu ilgtermiņa pieredzi ar dalībvalstu uzskaiti, lai noteiktu savas prioritātes. Pārbaudot pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmēju uzraudzību un dzīvnieku un augu veselības stāvokli dalībvalstīs tāpat kā trešās valstīs, PVB regulāri veic apmeklējumus, lai novērtētu, kā uz vietas tiek izpildīti trešām valstīm noteiktie importa nosacījumi. Ja tie ir izpildīti apmierinoši un tiek atļauts konkrētas preces imports no konkrētas trešās valsts, PVB veic turpmākus periodiskus pārbaudes apmeklējumus, lai pārliecinātos, vai importu var droši turpināt. PVB arī veic pārbaudes RKP un IIV, kas atrodas dalībvalstīs, lai nodrošinātu to atbilstību ES tiesību aktiem. Uz vietas veiktajām pārbaudēm ir vairāki mērķi, kas nodrošina ciešu koordināciju ar dalībvalstīm un trešām valstīm un ļauj uzraudzīt atbilstību. Iespējams, vissvarīgāk ir tas, ka šādas pārbaudes ļauj ātri rīkoties, lai novērstu jebkādu identificētu nepieņemamu risku.

3.1.2. Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EPNI), kas izveidota saskaņā ar Pārtikas likumu, sniedz Eiropas Komisijai neatkarīgu zinātnisko padomu visos jautājumos, kas tieši vai netieši ietekmē pārtikas aprites drošumu. Tā ir atsevišķa juridiska persona, kura darbojas neatkarīgi no pārējām ES iestādēm un kuras darbs aptver visus pārtikas ražošanas un piegādes posmus, sākot no lauku saimniecības līdz patērētājam. Vajadzības gadījumā EPNI novērtē konkrētas preces radīto risku.

3.1.3. Datorizētā veterinārā sistēma *TRAdE Control and Expert System (TRACES)* sniedz tiešsaistes informāciju par dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku produktu importa sūtījumiem. Tā atvieglo informācijas apmaiņu starp kompetentajām dzīvnieku un sabiedrības veselības pārbaudes iestādēm, ļauj veterinārajām iestādēm ātri reaģēt uz iespējamām veselības ārkārtas situācijām un paātrina administratīvās procedūras, kas jāveic uzņēmējiem. Sistēmu *TRACES* izmanto gan dalībvalstis, gan arvien lielāks skaits trešo valstu⁸. *TRACES* ietver gan Pasaules Muitas organizācijas Preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu (sešciparu līmeņa kodi), gan ES Kombinēto nomenklatūru (astoņu ciparu līmeņa kodi). Tādējādi preces aprakstošās kodēšanas sistēmas var savstarpēji mijiedarboties visā pasaulē sešciparu līmenī.

3.1.4. ES darbojas divas brīdināšanas sistēmas, lai nodrošinātu ātru un efektīvu informācijas apmaiņu. Ātrās brīdināšanas sistēma pārtikas un barības jomā (*RASFF*)⁹ ļauj nosūtīt steidzamus paziņojumus visu diennakti, ja tiek konstatēta nopietnu risku izraisoša pārtika vai barība. *RASFF* informē attiecīgo trešo valsti, lai novērstu problēmas atkārtošanos. Līdzīga brīdināšanas sistēma, proti, *EUROPHYT*¹⁰, ļauj veikt informācijas apmaiņu, kad tiek aizturēti augi un augu materiāls, jo tie neatbilst ES augu veselības prasībām.

3.2. Daudzpusēji un divpusēji nolīgumi

ES aktīvi darbojas Pasaules Tirdzniecības organizācijā, kā arī starptautiskajās standartizācijas organizācijās. Tas ļauj ES veicināt savu reglamentējošo modeli un tādējādi veidot starptautiskos standartus, kas, savukārt, būs piemērojami ES.

ES arī uztur pastāvīgu dialogu ar trešām valstīm par SFS jautājumiem un iesaistās divpusējos tirdzniecības nolīgumos, kas ietver SFS noteikumus, kuri attiecas uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību. Daži nolīgumi, kuru mērķis ir veicināt dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku produktu tirdzniecību, ir noslēgti arī ar ierobežotu trešo valstu skaitu. Atsevišķos gadījumos šie nolīgumi paredz "līdzvērtības" atzīšanu, kā rezultātā ir iespējams atkāpties no konkrētu veterināro pārbaudes veikšanas. Tomēr nekādos apstākļos ES nepazemina savu aizsardzības līmeni.

Arī Pārtikas un barības oficiālās kontroles regula paredz, ka ES vienpusēji atzīst "līdzvērtību" jebkurā pārtikas aprites jomā. Saskaņā ar PTO SFS nolīgumu jebkurai PTO dalībvalstij ir tiesības pieprasīt saviem tirdzniecības partneriem, lai tiktu apspriesta "līdzvērtības" atzīšana. Arī trešās valstis, pamatojoties uz to, ka ir palielinātas pirmseksporta pārbaudes, var lūgt pazemināt importa kontroles līmeni, kuru veic, ievēdot preces ES. Pirmseksporta pārbaudes var pārbaudīt PVB.

⁸ Pašlaik sistēmā *TRACES* katru mēnesi tiek reģistrēti apmēram 5000 KVID par dzīvnieku dzīvniekiem un 40 000 KVID par dzīvnieku izcelsmes produktiem. Četrpadsmit trešās valstis izmanto *TRACES*, lai izdotu apliecības, ko nosūta kopā ar dzīvniekiem vai produktiem, kuri paredzēti importēšanai ES.

⁹ Sistēmā *RASFF* piedalās ES dalībvalstis, Komisija, EPNI, Norvēģija, Lihtenšteina un Īslande.

¹⁰ *EUROPHYT* nodrošina tiešu tiešsaistes piekļuvi Komisijas, dalībvalstu un Šveices vajadzībām.

3.3. Mācības

Programma “Labākas mācības, lai nodrošinātu pārtikas nekaitīgumu” (*Better Training for Safer Food (BTSF)*) ir Komisijas iniciatīva, ar kuru tika ieviestas visaptverošas mācību programmas kompetentajām dalībvalstu iestādēm, lai tās būtu vienmēr informētas par ES tiesību aktu aspektiem un lai nodrošinātu, ka kontrole tiek veikta vienoti, objektīvi un atbilstoši. Cita starpā ir izveidots īpašs mācību modulis RKP personālam, lai veicinātu RKP saskaņotu pieeju attiecībā uz importu. Dalībvalstīm organizētās mācības ir pieejamas dalībniekiem no trešām valstīm, un dažos gadījumos tiek organizētas īpašas mācību sesijas trešās valstīs, jo īpaši jaunattīstības valstīs.

3.4. Koordinācija un paziņošana

Komisija organizē regulāras apspriedes ar dalībvalstīm atbilstošās ekspertu grupās un regulatīvajās komitejās par jebkurām jaunām vai potenciālām problēmām, kas rada īpašas bažas, vai, ja notiek izmaiņas starptautiskā līmenī.

Ciešām attiecībām ar dalībvalstīm ir īpaši svarīga nozīme, lai varētu ātri reaģēt uz tiesību aktu pārkāpumiem pārtikas un barības un dzīvnieku un augu veselības jomā. Dalībvalstu kompetentās iestādes var veikt pasākumus administratīvu darbību veidā, tomēr steidzamos gadījumos Komisija var veikt atbilstošus pasākumus, rīkojoties pēc savas iniciatīvas, pirms tiek saņemts dalībvalstu apstiprinājums. Komisija var arī prasīt, lai Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) palīdz tai izmeklēšanā, ko veic saistībā ar aizdomīgiem gadījumiem, konstatētām nelikumībām vai nelikumīgu rīcību.

3.5. Atbilstošas atbildes sniegšana

Jau no pašiem pirmsākumiem īpaši svarīgu līpīgu dzīvnieku slimību izraisītāji un augiem kaitīgie organismi ir iekļuvuši ES dažādos veidos, tostarp ar nelikumīga importa, gājputnu kustības vai insektu slimību vektoru starpniecību. Tomēr nav konstatēts, ka kādu no būtiskajām veselības krīzēm, kas notikušas pēdējos gados, būtu izraisījuši likumīgi ievesti sūtījumi vai trūkumi veterinārajās vai fitosanitārajās importa pārbaudēs.

Ņemot vērā, ka dzīvnieku veselības, augu veselības vai pārtikas nekaitīguma krīzes var izmaksāt ļoti dārgi un ka tās būtiski ietekmē sabiedrību kopumā, ES budžetā katru gadu apmēram EUR 300 miljoni tiek atvēlēti slimību profilaksei un izskaušanai¹¹ un EUR 100 miljoni — ar barības un pārtikas nekaitīgumu saistītiem pasākumiem. ES ir arī attīstījusi spēju ātri reaģēt uz krīzēm un jauniem apdraudējumiem. Piemēram, pēdējā desmitgadē, lai vēl vairāk samazinātu risku, ko rada iespējama nelikumīga pārtikas ieviešana, ir pārskatīti un nostiprināti noteikumi par starptautisko ēdināšanas uzņēmumu atkritumu utilizāciju un personīgo pārtikas ieviešanu, ko veic pasažieri.

Lai nodrošinātu importa atbilstību ES tiesību aktiem, ir jāpārvar arī sarežģītas problēmas, kas pēc definīcijas rodas ārpus ES un tās dalībvalstu tiešas kontroles. Tāpēc, neatkarīgi no tā, regulāri pārskatīta vairāklīmeņu un vairākus dalībniekus

¹¹ Minētais ietver pasākumus, ko ES veic, lai kontrolētu konkrētas dzīvnieku slimības kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs, kuras robežojas ar ES, nolūkā līdz minimumam samazināt slimību izplatības risku ES. Viens šāds piemērs ir pašlaik Rietumbalkānos notiekošā vakcinācija pret klasisko cūku mēri.

aptveroša tiesiskā regulējuma ieviešanai ir izšķiroša nozīme, lai varētu nodrošināt, ka Eiropas tirgū iekļūst tikai nekaitīgi importētie produkti.

4. JAUNĀKIE UN POTENCIĀLIE AKTUĀLIE JAUTĀJUMI

4.1. SFS pasākumu pieaugošais nozīmīgums

Tarifu samazināšana un kvotu ierobežojumu samazināšana joprojām ir svarīga prioritāte tirdzniecības politikā, tomēr arvien biežāk problēmas rada reglamentējošie aspekti. Ciktāl runa ir par SFS prasībām, valstīm ir tiesības noteikt savus aizsardzības līmeņus un attiecīgi ieviest regulējumu. Tomēr tas jā dara tā, lai tiktu ievēroti PTO SFS nolīguma noteikumi. Nesamērīgu vai zinātniski nepamatotu SFS pasākumu vai ar starptautiskiem standartiem nepamatotu pasākumu nekritiska izmantošana rada bažas gan ES, gan tās tirdzniecības partneriem.

4.2. Problēmas

Slimība vienmēr ir bijusi viens no vissvarīgākajiem faktoriem, kas jāņem vērā, nosakot riska līmeni, kas dominē jebkurā konkrētā brīdī. Tādas slimības kā govju sūkļveida encefalopātija (*BSE*) un jauni putnu gripas paveidi, kas radušies pēdējos gados, ir paaugstinājuši riska līmeni, kas saistīts ar konkrētu dzīvnieku produktu tirdzniecību. Tāpat arī mainīgie klimatiskie apstākļi ir izraisījuši būtiskas izmaiņas slimību attīstībā un izplatībā. Infekciozais katarālais drudzis kā visizplatītākā govju un aitu slimība Ziemeļeiropā un priežu nematode, kas skar priežu kokus visā Vidusjūras reģionā, ir tikai divi piemēri. Pastāv arī risks, ka varētu parādīties slimības, kas iepriekš tika uzskatītas par Eiropā neeksistējošām, piemēram, Rifta ielejas drudzis.

Vienlīdz grūti ir paredzēt pārtikas un barības piesārņojumu — nejaušu vai citādu —, jo saindēšanās avots var būt jauni ražošanas procesi, jauni patēriņa ieradumi vai krāpnieciska prakse, kas apdraud cilvēku un dzīvnieku veselību.

Rodas un attīstās arī tehnoloģijas, piemēram, biotehnoloģija, nanotehnoloģija, un ir jaunas pārtikas un barības sastāvdaļu paaudzes. Arvien svarīgāk ir pārvaldīt patērētāju uztveri par šo jauno tehnoloģiju riskiem, ņemot vērā to daudzējādo izmantojumu pārtikas nozarē. Svarīgs elements vispārējā kontrolē gan no importa viedokļa, gan citādā ziņā ir saprotami un objektīvi vēstījumi par to drošumu un par piemērojamo SFS prasību piemērotību un efektivitāti.

Bioloģiskais terorisms, kurā var tikt izmantoti pārtikas izraisīti vīrusi un patogēni, lai radītu būtiskus draudus sabiedrības un dzīvnieku veselībai un traucējumus ekonomikā, ir palielinājis vajadzību ievērot piesardzību importa kontroles jomā un bioloģiskās drošības jomā kopumā. Minētais vienlīdz attiecas uz riskiem, ko rada nelikumīga un krāpnieciska tirdzniecība, tostarp apzināta pārtikas produktu piesārņošana.

4.3. Viedākas pieejas

Laikā, kad arvien vairāk pietrūkst finanšu un cita veida resursu, īpaši svarīgi ir, lai kontroles resursi tiktu izmantoti jomās, kas nodrošina vislielāko labumu Eiropas pilsoņiem. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgs tiesiskais pamats, kas veicinās saskaņotāku pieeju attiecībā uz importa kontroli visā ES un radīs pārredzamāku, mūsdienu prasībām atbilstošu un efektīvu importa kontroles sistēmu. Ir arī

jaunas informācijas tehnoloģijas, piemēram, elektroniskā sertifikācija, ko var izmantot lietderīgāk. Izstrādājot uz riskiem balstītu pieeju attiecībā uz fiziskajām pārbaudēm RKP un optimizējot sadarbību starp tiesībsardzības iestādēm, dalībvalstis varēs izmantot savus resursus mērķtiecīgāk un saprātīgāk. Tādējādi tiek atvieglota arī krāpnieciska un nelikumīga importa identificēšana un apturēšana.

Uz ES robežām veiktās dzīvnieku un sabiedrības veselības kontroles koordināciju, kam piemēro visaptverošus ES tiesību aktus, ne vienmēr ir viegli veikt konsekventi un efektīvi. Laikā, kad ir vajadzīgs lietpratīgs regulējums, sadrumstaloti tiesību akti var izraisīt nevienādu to interpretācijas un ieviešanas līmeni. Tas, savukārt, rada apgrūtinājumu importētājiem, uzrādot importēšanai paredzētos produktus, attiecīgajām tiesībsardzības iestādēm, cenšoties pieņemt saskaņotu pieeju, un tirdzniecībai kopumā. Attiecīgi savu neapmierinātību pauž valstis, kurām ir grūti piekļūt ES tirgiem, tostarp PTO.

5. PASĀKUMI PĀRTIKAS, BARĪBAS, DZĪVNIIEKU UN AUGU IMPORTA KONTROLES TURPMĀKAI UZLABOŠANAI UN NOSTIPRINĀŠANAI

Ņemot vērā, ka šī ir sarežģīta un pastāvīgi mainīga vide, ES ir jābūt vienmēr spējīgai plānot, izstrādāt un ieviest atbilstošus pasākumus, lai reaģētu uz apdraudējumu pārtikas nekaitīgumam.

Pašreizējā sistēma, kuras pamatā ir uz riskiem un pierādījumiem balstīta pieeja attiecībā uz importa kontroli, līdz šim ir darbojusies labi. Tomēr tā ir sistēma ar dažādām pieejām attiecībā uz pārtikas, barības, dzīvnieku un augu kontroli, un tas var būt ļoti sarežģīti kontroles īstenotājiem. Lai gan Pārtikas likums un Pārtikas un barības oficiālās kontroles regula ir ieviesuši noteiktu saskaņotību, tas tomēr ir sasniegts, ieviešot papildu tiesību aktus.

Tāpēc ir jāpilnveido ieviestā kontroles sistēma, uzlabojot riska novērtēšanu un darbošos mehānismu saskaņotību un efektivitāti, tomēr neapšaubot pamatpieņēmumus, ar kuriem tie pamatoti. Tam būtu jārada labāka dažādo ieviesto kontroles mehānismu saskaņotība un integrācija.

5.1. Uzlabojumi tiesību aktos

Pārtikas likums un Pārtikas un barības oficiālās kontroles regula arī turpmāk nodrošinās vispārēju regulējumu pārtikas un citu pārtikas apritē esošu produktu kontrolē, tomēr vienlaikus tiks veikti jauni un novatoriski pasākumi, lai izvērtētu, kā pašreizējo sistēmu var pilnveidot, lai tā kļūtu par efektīvāku mehānismu koordinētas importa kontroles veikšanai uz ES robežām. Lai gan lielākā daļa šo izmaiņu tiks iekļautas plānotajos Pārtikas un barības oficiālās kontroles regulas grozījumos, tiek arī apsvērta iespēja izstrādāt jaunus tiesību aktus dzīvnieku un augu veselības jomā.

5.1.1. Izmaiņas Pārtikas un barības oficiālās kontroles regulā ir plānotas kā daļa no plašākas iniciatīvas, kas tika uzsākta 2004. gadā, lai pārstrādātu un vienkāršotu ES tiesību aktus pārtikas un barības nekaitīguma, dzīvnieku veselības, dzīvnieku labturības un daļēji augu veselības jomā. Mērķis ir nodrošināt integrētu pieeju attiecībā uz oficiālo kontroli visās jomās.

Ar minēto regulu izveidotais visaptverošais tiesiskais pamats, kas ir spēkā kopš 2006. gada janvāra, ir izrādījies spējīgs atbalstīt integrētu pieeju

virzībā uz oficiālās kontroles efektivitāti visā pārtikas aprītē. Līdz ar tā noteikumu pārskatīšanu tiks konsolidēta šī integrētā pieeja, aplūkojot noteikumus, kas pašlaik piemērojami oficiālās kontroles finansēšanai, noteikumus, kas piemērojami veterināro medikamentu atlieku kontrolei¹², un noteikumus, kas piemērojami dzīvu dzīvnieku un dzīvnieku izcelsmes produktu importa veterinārajai kontrolei¹³. Pārskatīšanā tiks arī apspriestas izmaiņas, kas jāievieš, lai atspoguļotu izmaiņas dzīvnieku un augu veselību reglamentējošos tiesību aktos, un — vispārīgāk — tiks īstenoti centieni vienkāršot pašreizējo regulējumu sadarbībai tiesību aktu īstenošanā, atbilstoši kuram Komisija un dalībvalstis veic savas attiecīgās kontroles darbības. Pārskatīšanas mērķis būs arī panākt, lai tā atbilst noteikumiem, ko paredz jaunais ES Modernizētais muitas kodekss, kuram jāstājas spēkā 2013. gadā.

No darbības viedokļa tas nozīmē, ka būs vajadzīgi pašreizējo instrumentu uzlabojumi un, iespējams, jaunu instrumentu izstrāde, lai varētu pieņemt riska pārvaldības lēmumus par importētajiem produktiem, pilnībā ņemot vērā konkrēta produkta riska profilu, ar to saistīto apdraudējumu (kura būtiskumu var novērtēt ar EPNI palīdzību) un izcelsmi. To visu atbalstīs datizraces un apstrādes funkcijas un saskaņots un pārredzams importa nosacījumu un uz robežām veicamās kontroles noteikšanas process.

5.1.2. Jaunais Dzīvnieku veselības likums tiks balstīts uz Dzīvnieku veselības stratēģiju 2007.–2013. gadam, kas nodrošina regulējumu dzīvnieku veselības un labturības pasākumiem. Mērķis šai stratēģijai, kuras pamatā ir princips, ka “profilakse ir labāka par ārstēšanu”, ir pievērst lielāku uzmanību piesardzības pasākumiem, slimību uzraudzībai, kontrolei un izpētei, mazināt dzīvnieku saslimstību un mazināt uzliesmojumu ietekmi. Spēkā esošie tiesību akti dzīvnieku veselības jomā aptver daudzas dažādas politikas jomas, piemēram, dzīvnieku slimību kontroli, dzīvnieku ēdināšanu un dzīvnieku labturību. Tie arī ietver noteikumus par dzīvnieku un dzīvnieku produktu iekšējo tirdzniecību un importu Eiropas Savienībā. Šis savstarpēji saistīto politikas pasākumu klāsts tiks aizstāts ar vienotu tiesisko regulējumu, kas konverģēs ar starptautiskajiem standartiem. Turklāt tiks izstrādāta saskaņota ES sistēma attiecībā uz atbildības un izmaksu sadali.

5.1.3. Līdzīgi tiks pārskatīts arī ES augu veselības režīms, lai ņemtu vērā jauno realitāti un tādējādi aizsargātu ES no kaitīgu organismu ieviešanas un izplatības, veicinātu ilgtspējīgu ražošanu, nodrošinātu lauksaimniecības nozares konkurētspēju, veicinātu mežu un ainavu aizsardzību, kā arī pārtikas nekaitīgumu. Ir norisinājušies vairāki notikumi, kas pamato režīma — kurš sākotnēji tika izstrādāts 1970. gados — visaptverošu novērtēšanu, tostarp ES paplašināšanās, globalizācija, klimata pārmaiņas un ievērojama tās zinātniskās pieredzes attīstība, kas ir sākotnējā augu veselību reglamentējošā režīma pamatā.

¹² Pašlaik reglamentē Direktīvas 96/23/EK noteikumi.

¹³ Pašlaik paredzēti attiecīgi Padomes Direktīvā 91/496/EEK un Direktīvā 97/78/EK.

5.2. Ar tiesību aktiem nesaistīti uzlabojumi

Komisijas pārbaudes dienests — Pārtikas un veterinārais birojs — turpinās darbu priekšplānā, sniedzot informāciju lēmumu pieņemšanai par risku un nodrošinot valstu un uzņēmumu izstrādāto sarakstu konsekventu ievērošanu.

Tiks turpināta *TRACES* pilnveidošana, lai pielāgotos mainīgajai realitātei un tehnoloģiju sasniegumiem un tādējādi piedāvātu uzlabotu riska analīzi. *TRACES* sistēma tiks paplašināta, iekļaujot jaunus lietotājus, tostarp trešās valstis un uzņēmējus. Tiks ieviesta arī elektroniskā sertifikācija, lai racionalizētu sistēmu un apkarotu krāpniecību.

RASFF un *EUROPHYT* centīsies nodrošināt, lai reāllaika informācija arī turpmāk būtu noderīgs instruments riska identificēšanā un informēšanā par nepieciešamību rīkoties, kad rodas problēmas. Šo datu sistēmu pamatā esošā koncepcija var kļūt par sākumu plašākam mehānismam, kas izstrādāts, lai nodrošinātu uz robežām veiktās kontroles izsekojamību attiecībā uz visu pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importu.

ES arī turpinās dialogu ar trešām valstīm gan divpusējā, gan daudzpusējā līmenī, lai nodrošinātu, ka ar SFS saistītās problēmas tiek risinātas atklāti un pārredzami.

5.3. Resursu optimāla izmantošana

Resursu ierobežojumu apstākļos jāpieliek pūles, lai nodrošinātu kontrolei vajadzīgo cilvēkresursu un finanšu resursu optimālu sadalījumu. Samērīgu un pārdomāti novirzītu kontroles resursu labākai koordinācijai vajadzētu radīt iespēju īstenot stingrāku pieeju attiecībā uz importa kontroli, ļaujot tiesībaizsardzības iestādēm savus spēkus koncentrēt uz augstāka riska jomām. Pārbaužu pārmērīga piemērošana zema riska produktiem, tajā pašā laikā ļaujot citiem augsta riska produktiem iekļūt iekšējā tirgū nepārbaudītiem, ir situācija, no kuras ES cenšas izvairīties.

Dalībvalstu kompetentajām iestādēm un uzņēmējiem ir jāgūst labums no to noteikumu vienkāršošanas un konsolidācijas, kuri saistīti ar oficiālo kontroli. Tas ļaus efektīvāk izmantot uzņēmēju un kontroles iestāžu resursus dalībvalstīs un palielinās pievienoto vērtību, ko var radīt efektīva ES mēroga kontroles sistēma. Ieguvumu jutīs arī patērētāji, jo efektīvāka, uz riskiem balstīta un integrēta oficiālā kontrole nodrošinās nekaitīgumu visā pārtikas apritē. Labvēlīgi tiks ietekmētas arī attiecības ar tirdzniecības partneriem un attiecīgi arī tirdzniecība.

6. SECINĀJUMI

Lai gan pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa mērķis ir apmierināt Eiropas uzņēmumu un patērētāju pieprasījumu, vispārējās globālās tirdzniecības izaugsme palielina ar šo importu saistīto risku. ES ir jāuzņemas svarīga loma šā riska novēršanā.

Tā šo lomu īsteno, novērtējot ar konkrētas preces importu saistītos riskus un ieviešot importa nosacījumus un kontroli, kas būtu jāpiemēro tā, lai ES varētu garantēt pārtikas, barības, dzīvnieku un augu importa drošumu. Nemainīgais

pamatprincips: pārtikai ES tirgos ir jābūt nekaitīgai neatkarīgi no tā, vai tā ražota ES vai importēta no trešām valstīm.

Šajā ziņā izšķiroša nozīme ir visaptveroša saskaņotu tiesību aktu kopuma pastāvēšanai Eiropas Savienībā attiecībā uz augsta riska produktiem, par pamatu izmantojot saskaņotu un uz riskiem balstītu pieeju attiecībā uz kontroli. Tas neļauj materializēties svarīgām ar nekaitīgumu saistītām problēmām, toties ļauj Eiropas Savienībai pārvarēt potenciālos riskus vai ārkārtas situācijas un novērst būtiskus tirdzniecības kropļojumus.

Šis ziņojums pierāda, ka, lai gan ar šādiem tiesību aktiem tiek efektīvi pārvaldīti potenciālie un faktiskie riski, dažkārt tie ir diezgan sarežģīti un tajos trūkst vispārējās saskaņotības. Tas nozīmē, ka tie var būt apgrūtināši un radīt grūtības to īstenošanā kā dalībvalstīm, tā arī uzņēmējiem. Šis ziņojums arī ļauj secināt, ka instrumentus, kas papildina šādus tiesību aktus, var īstenot saskanīgāk visā plašajā pārtikas aprites produktu klāstā, lai nodrošinātu, ka visiem importētajiem produktiem tiek piemēroti nosacījumi un kontrole, kas ir tieši samērīga ar to radīto risku.

Tāpēc, lai gan Komisija joprojām ir pārliecināta, ka nav vajadzīga pašlaik spēkā esošo tiesību aktu pamatīga pārstrāde, tā, pārskatot un konsolidējot dažādos spēkā esošos aktus, centīsies nodrošināt lielāku saskaņotību attiecībā uz importa kontroli, jo īpaši šo tiesību aktu īstenošanu labā. Holistiskāka pieeja ļaus nostiprināt ES importa kontroles režīma efektivitāti, nodrošinās resursu optimālu sadalījumu un atvieglos ES regulatīvā modeļa veicināšanu un aizstāvību.

Eiropas Komisija ir apņēmusies nodrošināt visas importētās pārtikas, barības, dzīvnieku un augu nekaitīgumu. Tā ir arī pārliecināta par savu spēju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpināt un uzlabot importa kontroles saskaņotību un efektivitāti.